

ENKLE STEPP FOR RAW BILDEREDIGERING I LIGHTROOM (LR) OG «CAMERA RAW»

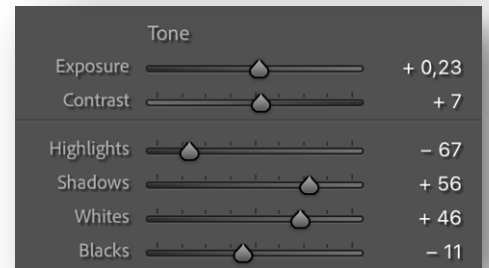
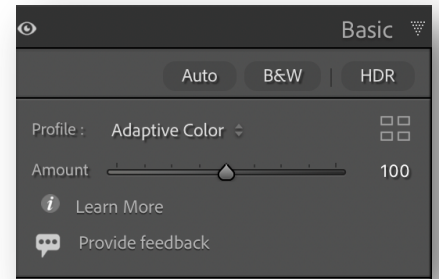
1. EKSPONERING

Når du skal justere eksponeringen i et bilde, er det ikke bare én skyveknapp som gjelder. Du kan justere høylys (de lyseste delene), skygger (de mørkeste delene), samt hvitt og svart. Dette gjør du i **Tone-panelet** under fanen **Basic**.

Et godt tips er å starte med **Profile**. Der kan du velge for eksempel **Adaptive Color** eller **Adaptive B&W**. Dette er smarte profiler som bruker kunstig intelligens (AI) til å tilpasse farger, kontrast og tone ut fra hva som finnes i bildet ditt. Du kan selv justere hvor sterkt profilen skal påvirke bildet med en egen skyveknapp.

Viktig: Ikke bruk **Adaptive-profilen** sammen med **Auto-knappen** øverst i panelet – de to fungerer dårlig sammen.

Når du har valgt profil, kan du gå videre og finjustere bildet slik du ønsker. Da kan du justere eksponering (hvor lyst bildet er), kontrast, høylys, skygger og mer, i Tone-panel.

SMARTE HURTIGTASTER

- **Hold inne Shift** og dobbeltklikk på navnet til en skyveknapp – da justeres verdien automatisk ut fra histogrammet.
- **Dobbeltklikk**, nullstilles verdien til standard.
- **Hold inne Alt (eller Option på Mac)** og dra i en skyveknapp White og Black – da ser du tydelig når detaljer i bildet begynner å "klippe" (altså bli for lyse eller for mørke, slik at detaljer forsvinner).
- **J – tasten** slår på og av klipping varsel i bildet.

2. FARGER

Start i Kalibreringsvinduet

Første steg er å justere metningen (Saturation) for primærfargene- Du kan gjøre fargene mer intense eller mer dempet ved å dra på skyveknappene.

Finjuster med Color Mixer (HSL-panelet)

Her kan du jobbe mer presist med hver enkelt farge:

- H = Hue:** Endrer selve fargetonen (for eksempel gjør oransje mer rødlig eller gulaktig).
- S = Saturation:** Justerer hvor sterk/intens fargen er.
- L = Luminance:** Justerer hvor lys eller mørk fargen er.

Juster Vibrance intensiteten i Presence-panelet

Dette finner du under Basic-panelet:

Vibrance styrker de mest dempede fargene uten å overdrive de allerede sterke fargene – ofte et bedre valg enn Saturation.

Saturation justerer alle fargene likt og brukes sjeldnere.

Avslutt med hvitbalanse

Hvitbalansen justerer fargetemperaturen i bildet:

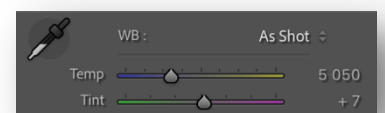
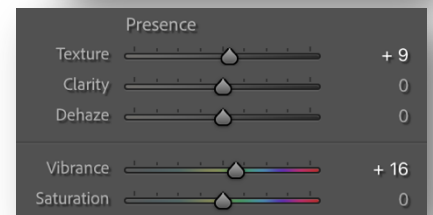
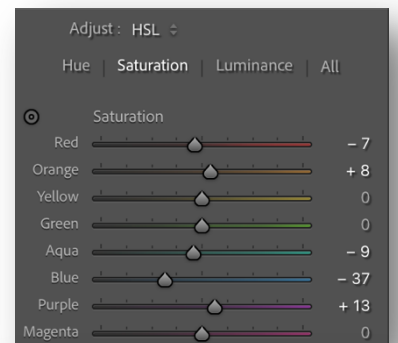
Du finner den også i Basic-panelet. Prøv 'Auto' for et raskt resultat. Bruk pipetten til å klikke på en nøytral farge (hvit eller grå) i bildet. Du kan også velge en av forhåndsinnstillingene som 'As Shot'.

Finjustér gjerne selv: Temp gjør bildet varmere (gulere) eller kaldere (blåere).

Tint legger inn et rosa eller grønt fargestikk.

SMARTE HURTIGTASTER

- **Dra skyveknappene tydelig fram og tilbake** for å se hva de gjør, og juster deretter mer nøyaktig.
- **Hold inne Alt (eller Option på Mac)** kommer 'Reset' før gruppenavnet; ved å klikke på gruppenavnet nullstilles hele gruppen.

2. KROPPE

Kroppverktøyet, som du finner øverst under histogrammet, brukes til å rette opp skjeve horisonter i bilder. Du kan enten dra vateret langs horisonten, justere med skyveknappen, eller benytte autofunksjonen for automatisk retting. Når det gjelder beskjæring, kan du velge ønsket format under 'Originalt' eller dra i bildets kanter for tilpasning, men pass på at hengelåsen er låst for å bevare formatet; for å endre formatet må du klikke på hengelåsen for å låse den opp.

3. MASKE

Maskeringsverktøyet er et avansert verktøy for lokale justeringer i bildebehandling, som lar deg selekttere spesifikke områder av bildet ved hjelp av KI/ML-funksjoner som Subject, Sky, Background og Objects. Du kan også bruke en pensel for frihåndvalg eller velge Lineære/Radiale gradienter for jevne overganger. I tillegg tilbyr verktøyet muligheten til å justere utvalg basert på farger eller lysstyrke med Range-funksjonen. For bilder med personer kan People-funksjonen brukes til å justere detaljer som hår, øyne og hud. Verktøyet er tilgjengelig øverst til høyre under histogrammet og har en sirkel med prikket linje.

4. STØYREDUKSJON OG SKARPHET

I det siste steget fjerner vi støy og justerer skarpheten fra Enhance-panelet. Start med Denoise-funksjonen, som reduserer ISO-støy effektivt, spesielt i høy ISO-bilder, og som benytter kunstig intelligens til å lage en ny DNG-fil i Lightroom. Etter støyreduksjonen justerer vi Luminance for eventuell gjenværende støy, men vær forsiktig med justeringen for ikke å miste detaljer. Deretter finjusterer vi skarpheten ved å bruke Amount-skyveknappen under Sharpening, med en nyttig tommelfingerregel at summen av Sharpening Amount (90) og Luminance (10) bør være 100. Siden skarphet kan føre til mer støy, er det lurt å lage en maske for å fjerne skarphetsjusteringer fra himmelen og flater, og samtidig bevare dem i kantene; hold nede Alt/Option mens du drar i Masking-skyveknappen for å se områdene som blir sorte og dermed ujustert.

For å gjøre detaljer enda skarpere, kan du bruke lokale justeringer. En god måte er å bruke Brush for lokale justeringer (se punkt 4), hvor du kan skarpe detaljer ved å bruke Contrast i Tone-panelet, Texture og Clarity i Effect-panelet, og Sharpnes-funktionen i Detail-panelet. Dette gir deg en stor grad av kontroll over hvordan detaljene i bildet ser ut og kan føre til meget skarpe resultater.

